

NARODNI LIST

Glasiło narodne stranke za Štajersko.

Izšaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljke (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta šte. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 16 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Ptujska tolovajstva pred sodiščem.

Ptujski „Štajerc“ je po ptujskih dogodkih venomer vpil, da so „prvaški bujskači“ povzročili nemška tolovajstva v Ptaju, češ, da so izzivali ptujske Nemce. Seveda so isto pisali tudi vsi drugi nemški časopisi. Hoteli so na ta način vplivati na sodnijsko preiskavo zoper ptujske nemškonačionalne pretepače.

Mi smo takrat takoj poudarjali, da je glavne krivce ptujskih dogodkov iskati v uredništvu ptujskega „Štajerca“, v raznih nemških trgovinah i. t. d.

To se je tudi izkazalo kot resnično. Dne 30. novembra se je vršila pred ptujskim okrajnim sodiščem razprava proti razgrajščem, ki so povzročili znane roparske napade na slovenske goste dne 13. septembra.

Obsojeni so:

Urednik ptujskega „Štajerca“ Karol Linhart, glavni povzročitelj napadov na Slovence, zaradi napada na „Narodni dom“ in ščuvanja k pretepu in telesnim poškodbam na osem dni zaporaj;

ptujski trgovec Jožef Sorko zaradi pretepa, telesne poškodbe, hudobne poškodbe tuje lastnine in razžaljenja časti na deset dni zaporaj;

akademik (!) Rudolf Bratanič zaradi poškodbe prof. Ivana Maslja na 4 dni zaporaj ali 40 kron globe;

akademik (!) Josip Kasimir zaradi hudobnega poškodovanja tuje lastnine na 3 dni zaporaj ali 30 kron globe;

Tako so torej tudi ptujski razgrajšči — dasi le njih majhen del — dobili svoje — četudi malo in z veliko milostjo podeljeno — plačilo.

Radovedni smo, ali bo Linhart za svojih osem dni zaporaj tudi delal odgovorne „prvaške bujskače“.

Slovensko ljudstvo, ti pa spoznaj, kake prijatelje imaš v ptujskih nemškutarjih in v njih „duševnem voditelju“, bivšem slovenskem socialistu in anarhistu Linhartu, uredniku najpodlejšega lista na svetu, „Štajerca“.

Iz političnega sveta.

Dunaj, 26. nov. Danes se je po štirih mesecih zopet sešel državni zbor. Ministerski predsednik Bienerth je opravil svoj programni govor, v katerem je pozivljaj vse skupine na skupno delo v korist države, obljubil rešitev narodnega odnosno jezikovnega vprašanja, obljubil rešitev važnih socialnih vprašanj kakor starostno zavarovanje, poddržavljenje železnic, saniranje deželnihih financ. — Vloženo je polno predlogov in interpelacij, med drugimi one poslancev Ploja, Robleka, Korošca in Hribarja glede septembskih dogodkov na Slovenskem. Posl. dr. Rybač stavi vprašanje glede ustanovitve državne obrtne šole s slovenskim učnim jezikom v Trstu. — Vsenemci, na čelu jim znani Malik, se izrečejo zoper slavnostno sejo za cesarjev jubilej.

Dunaj, 26. nov. V gosposki zbornici so danes posl. knez Fürstenberg in drugi vložili predlogo, naj se ustanovi pravna fakulteta z laškim učnim jezikom.

Stalna vojska na Angleškem. Na Angleškem doslej niso imeli stalne armade. Sedaj so pa uvideli potrebo te naprave in najvišje glave države delajo pridno na ustvaritvi stalne vojske.

Dunaj, 27. nov. Danes so se sešle parlamentarne komisije vseh slovanskih strank v državnem zboru, da se dogovore o skupnem postopanju pri razpravi o aneksiji Bosne; o tej priliki se hoče v zbornici spraviti na razgovor slovansko vprašanje.

Dunaj, 27. nov. V češkem državnozbornem klubu je prišlo do nasprotij med Mladočehi in klerikalci. Komaj so bila ta nekoliko poravnana, pa se nastala nova nasprotja med klerikalci in agrarci. Klerikalci hočejo na mesto dr. Začeka podpredsednikom zbornice dr. Hrubana, agrarci pa Zazvorko.

Dunaj, 27. nov. Danes je bil tržaški slovenski poslanec dr. Rybač pri ministerskem predsedniku baronu Bienerthu, da ga pouči o stališču Slovencev nasproti vprašanju italijanskega vsenčilišča. Izjavil je, da kakor Slovenci sami zahtevamo vsenčilišče, priznamo isto pravico tudi vsem drugim narodnostim. Z ozirom na razmere v Primorju pa ne moremo privoliti v ustanovitev italijanske univerze tako dolgo, dokler Italijani odklanjajo šolske zahteve Slovencev. Dr. Rybač je opozoril Bienertha, da Italijani v Trstu z zasmehom zavrnejo vsako slovensko zahtevo glede ljudskih šol. Bienerth je izjavil, da se bo vprašanje laškega vsenčilišča rešilo sporazumno z vsemi parlamentarnimi strankami.

Belgrad, 28. nov. Semkaj je pribežal narednik 5. ulanskega polka v Zagrebu štajerski Slovenec Gamelišek. Zapustil je svoj polk, ker ni hotel v boj proti Srbiji. Izjavil je, da vstopi v srbsko vojsko v slučaju vojne.

Sofija, 28. nov. Turčija je razpostavila ob bolgarski meji silno vojsko in jo še vedno pomnožuje. Po vsi Bolgarski vlada splošno mnenje, da je vojska med Turčijo in Bolgarsko neizogibna. Velika večina bolgarskega naroda se izreka za vojsko. Zakaj? Zato ker Bolgarska vidi, da drugače ne more dobiti Makedonije, za katero pa je žrtvovala že velikanske svote.

Dunaj, 28. nov. Danes je bila slavnostna seja državnega zbora. Predsednik dr. Weiskirchner je slavil v vznesenem govoru cesarjeve vrline. Seje se niso udeležili soc. demokratje, češki in nemški radikalci.

Dunaj, 28. nov. Vlada je voljna predložiti posl. zbornici nemudoma zakonski načrt o ustanovitvi italijanske pravne fakultete, če 1) Lahi opuste vse demonstracije, 2) če Lahi izpolne svoje dolžnosti napram Slovincem v šolskem vprašanju.

Belgrad, 28. nov. Skoro gotovo je že danes, da dobita Srbija in Črna Gora odškodnino za Bosno in Hercegovino.

Praga, 29. nov. Nemški burši so danes zopet priredili svoj predrzno izzivajoči „buml“ po Prikopih. Češko prebivalstvo ni moglo tega izzivanja, ki je bilo preračunano, več prenesti in večtisočglava množica je burno protestirala proti nemški predrznosti v češki Pragi. Prišlo je do spopadov med Nemci in Čehi. Nemški burši-izzivači so se morali končno umakniti v svojo kazino. Vojaštvo in orožništvo je napravilo red.

Praga, 29. nov. Danes se je vršilo v krajih, kjer so češke manjšine, katerim nemški občinski zastopi nočejo dati čeških šol, 37 zborovanj, na katerih se je sklenil štrajk vseh čeških šolobveznih otrok v dotičnih krajih.

Praga, 30. nov. — Danes so nemški burši vkljub velikanskemu razburjenju prebivalstva

zopet izzivali po ulicah. Prišlo je do silnih demonstracij. Policija je z golimi sabljami razganjala demonstrante, ki so metali kamenje v policijo. Strašen je bil boj med maožico in policijo. Kri je tekla po praških ulicah. Nad 20 ljudi je težko, nešteto lahko ranjenih.

Trst, 30. nov. Lahi so, razjarjeni vsled nastopa nemških buršev proti laškimi dijakom na Dunaju, zadnje dni priredili po vseh laških mestih v Avstriji in na Italijanskem velikanske demonstracije. Posebno obsežne so bile v Trstu in Pulju. Ko je prišla policija in hotela množice razgnati, so demonstranti streljali nanjo iz revolverjev.

Za splošno volilno pravico za hrvatski sabor je hrv. soc. dem. stranka nvedla silen boj. Tudi vse druge stranke na Hrvatskem so se izjavile za to zahtevo in je s tem vprašanje splošne volilne pravice postalo na Hrvatskem splošno narodno vprašanje.

London, 1. dec. Angleško časopisje ljuto napada avstrijsko vlado, pred vsem ministra Aehrenthala, ter odobruje bojkot avstrijskega blaga na Balkanu. Naglašja, da je vojna med Avstrijo in Turčijo neizogibna, če se Avstrija ne odloči dati Turčiji primerne odškodnine za Bosno in Hercegovino.

Petrograd, 1. dec. Ustanovila se je zveza vseh telovadnih društev na Ruskem po vzoru sokolske zveze. — Po celem Ruskem se je pričelo mogočno slovansko gibanje.

Zagreb, 1. dec. Neodvisno zagrebsko meščanstvo je hotelo prirediti danes zvečer sijajno manifestacijo v proslavo cesarjevega jubileja. Prečitati bi se imela na Jelačićevem trgu brzojavka, ki bi se poslala na cesarja. Hrvaška vlada pa je to manifestacijo prepovedala. Zato so v imenu zagrebskega prebivalstva poslanci Kulmer, Peršič in Šurmin poslali na cesarja brzojavko, v kateri ožigosajo prepoved slavnosti, zatrjujejo zvestobo hrvaškega naroda do vladarske hiše in ga prosijo pravice za teptani hrvaški narod.

Dunaj, 1. dec. Nocoj ob priliki razsvetljave mesta v proslavo cesarjevega jubileja se je vsled nepredvidnosti in radovednosti množice zgodilo tukaj mnogo nesreč. Tri žrtve je zahteval ta večer kot mrlič. Vsi trije, neko mlado dekle, dalje nižjeavstrijski deželni poslanec Hölzl in pa soproga predsednika notarske zbornice, — so prišli v gnečo in se jih je udušilo.

Dunaj, 1. dec. Z odločbo z dne 27. novembra je cesar odredil, da se izbrišejo pri c. kr. armadi in orožništvu vse do 2. dec. t. l. izrečene kazni, bodisi ukori ali zapor.

Proslava 60 letnice vladanja cesarja Franca Jožefa I. dne 2. decembra t. l. se je izvršila po vsej Avstriji jako slovesno. Mi Slovenci smo doživeli v jubilejnem letu toliko bridkega, da nam samo častitljiva in vse ljubezni vredna oseba sivolasega vladarja more dajati povod, da se pridružujemo željam avstrijskega prebivalstva o priliki včerajšnjih slavnosti, naj bi častitljivi vladar še mnoga leta uspešno vodil našo od notranjih bojev razruvano državo k boljši in srečnejši bodočnosti.

Naročajte „Slovenski kmečki koledar za l. 1909“ pri „Narodni založbi v Celju“. Cena po pošti poslanemu koledarju l K 70 vin.

Štajerske novice.

Narodna zbirka. Kakor je slovenski javnosti gotovo znano iz nasprotnih časopisov, začeli so nemški dijaki nabirati za svoje „uboge brate“ na Sp. Štajerskem; na ta način hočejo podpreti svojo itak že premočno organizacijo. Slovenci! Mi ne moremo in ne smemo na to molčati, ampak odgovoriti na to z enakim. To nvažuje so slovenski akademiki sklenili prirediti narodno zbirko v velikem obsegu po vsem Spodnjem Štajerskem. Sivar je kakor smo izvedeli v najboljšem teku; celo agitacijo in reklamo za ta veljavni namen so prevzeli naši celjski akademiki. Sedaj se že pridno sestavljajo imeniki oseb, ki bodo za posamezne kraje po Spodnjem Štajerskem prevzele nabiranje.

Odlikovanja ob priliki cesarjevega jubileja. Kar deževalo jih je. Omenimo samo nekatera, ki zanimajo tudi enega in drugega med nami: Tajni svetovalci so postali med drugimi: goriški knez nadškof dr. Sedej, predsednik graškega nadsodišča Pitreich (za zasluge na polju germanizacije potom sodniji), dr. Lueger; v plemški stan dvignjen med drugimi: deželni glavar kranjski dr. Šuklje; konturni križ Franc-Jozefovega reda z zvezdo so dobili m. d.: dalmatinski državni in deželni poslanec dr. Ivčević, istrski deželni glavar dr. Rizzi, drž. in dež. poslanec dr. Iv. Šusteršič; viteški križec Leopoldovega reda: dr. Miroslav Ploj; konturni križec Franc-Jozefovega reda: stolni prošt Hribovšek Karl v Mariboru, dež. glavarja štajerskega namestnik dr. Jurtela v Ptuj, drž. in dež. poslanec kranjski Jož. Pogačnik; oficirski križec Franc-Jozefovega reda: ptujski pek Ornig; takse prosto red železne krone III. vrste: istrski drž. in dež. poslanec dr. Laginja, predsednik kranjske trg. in obrtne zbornice Lenarčič, celjski opat Ogradi, predsednik okrožnega sodišča v Mariboru Perko; viteški križec Franc-Jozefovega reda: ravnatelj učiteljskega v Ljubljani Črnivec, notar v Celju L. Baš, veleindustrijalec v Kranju Vinko Majdič, dekan v Ljutomeru Jurkovič, vinarski nadzornik Matiašič v Gradcu, sodni tajnik Fr. Milčinski v Ljubljani, notar dr. Mravlag v Laškem trgu; finančni svetnik dr. Mrak v Ljubljani, odvetnik dr. Ivan Serneč v Mariboru, notar v Ljutomeru Julij Thurn; naslov šolskega svetovalca: g. Fr. Hauptman, profesor v Gradcu; naslov cesarskega svetovalca: ravnatelj kranjske kmetijske družbe v Ljubljani Gustav Pirc; zlati zaslužni križec s krono: ljubljanski zdravnik dr. Demeter pl. Bleiweis-Trsteniški, ravnatelj Glasbene Matice v Ljubljani Matej Hubad, finančni ravnatelj v Celju dr. Kermauner, kranjski dež. poslanec Franc Košak, župnik v Žetalah Anton Merkuš, župnik v Adlešicah (Kranjsko) Sašelj, postajenačelnik v Ljubljani Fr. Šusteršič, župan v Cirknici Šerko, ravnatelj Windischgraetzovih posestev v Rogatecu Simony, davčni višji upravitelj Škušek v Ljubljani, okrajni šolski nadzornik Jožef Zupanek v Celju, okr. šolski nadzornik in župan Gustav Vodusek v Trbovljah, okrajni komisar v Celju Ferd. Zoffal; zlati zaslužni križec: župan Belec v Št. Vidu pri Ljubljani, župan v Žitancih Jožef Černčec, ravnatelj v Št. Petru pri Radgoni Erženjak, župan v Framu Ivan Gert, kmet. potovalni učitelj Martin Jelovšek v Gradcu, šolski ravnatelj v Leitersberg-Karčovini Mihael Nerat, župan v Planini Lj. Schescherko; srebrni zaslužni križec s krono: župan Fr. Mravljak v Št. Antonu na Pohorju, župan v Pleterjih M. Pajdaš, posestnik v Logarovcih Fr. Štuhec; srebrni zaslužni križec: Josip Boltin, rudar v Trbovljah.

Bakljada v proslavo cesarjevega jubileja v Celju je bila čisto navadna vsenemška demonstracija, pri kateri je sodelovala kajpada tudi c. kr. vlada. Na magistratnem poslopju so napravili iz plinovitih lučic napis „Heil!“, kar je bilo za celjsko nemškutarijo znamenje, da se sme pri bakljadi dosita izhajlati. Mi smo se tej komediji pomilovalno smejali, — radovedni smo pa, ali smatrajo državne oblasti tako predržno-nesramno izzivanje slovenskega prebivalstva v Celju za najprimernejšo proslavo cesarjevega jubileja? Če — potem smo si na jasnem, kako imamo v bodoče „slaviti“ podobne jubileje!

Zopet zaplemba slovenske trobojnice v Celju V mestu Celju so mestni redarji zopet ugrabili od cesarja potrjeno slovensko trobojnico, obenem deželno barvo vojvodine kranjske in so obenem oskrnili cesarsko jubilejno slavnost. Nemci seveda niso nikjer na svojih hišah nikakih zastav razobesili, kar Nemce glede njih udanosti do cesarja primerno označuje. Le javni uradi in slovenske hiše so slavile cesarjev jubilej z zastavami. Če pride par krofastih hajlovcev v Celje, je seveda vse v zastavah. Iz jeze, da so Slovenci ta dan taktno postopali, so si celjski magistratni Vsenemci dovolili naravnost nečuvno žalitev slovenskega naroda. Na hiši dr. Kukovca, kjer je tudi slovenska gimnazija, je viselo dvoje cesarskih in ena štajerska zastava, h katerim se je pridružila veličastna 10 metrov dolga slovenska trobojnica. Celjski mestni urad je pa dal slovensko trobojnico s silo sneti. Nek delavec jo je v spremstvu 2 redarjev odnesel zmučkan v umazanem predpasniku. Stvar pride na razgovor na primernih mestih. Slovenski kmetje, tako Vašo narodno trobojnico v Celju spoštujejo.

Slička s pondeljkevega sejma v Celju. Mimo Jakowitscheve trgovine pride zaveden slovenski kmet. „No, očka, ali bomo kaj kupili?“ — znajo lepo slovenski govoriti Jakowitschevi komiji, če se gre za slovenski denar. „Ne, pri Vas že ne“ odločni odgovor slovenskega kmeta. „Zakaj pa ne?“ — „Norec je vsak, ki pri Vas kupuje. Imam denar, a pri vas ne kupim nič.“ In ponosno je šel naprej slovenski kmet, Jakowitsch in komiji pa so gledali za njim z dolgim nosom.

Bojkotno gibanje. Opozarjamo, naj se vse tozadevne želje in pritožbe pošljejo na naslov: narodni odbor, Celje. Tozadevna pisma bodo že prišla v prave roke.

Bojkot v Celju. Naši nemškutarji so mislili, da bo bojkotno gibanje tudi zdaj, kakor se je zgodilo to že večkrat, zopet zaspalo. Zdaj pa vendar vidijo, da ni in ne bo rus. Zato postajajo že ponižnejši. Pa zdaj je prepozno. Dovolj dolgo so nas dražili v svoji nemškutarski oholosti.

Čujemo, da se nekatere „narodne“ dame baje jezijo, ker jim bojkotni odsek gleda na prste in jih opozarja na njihove narodne dolžnosti. Tudi nekateri „narodni“ gospodje so baje „ogorčeni“, da jih ti „mladiči“ ne bodo silili, kam naj hodijo kupovat. Morda! Toda povemo jim, da se v celem gibanju gre za to, vzgojiti mlad samozavesten narod, ki bo drugače pojmoval svoje narodne dolžnosti, kakor pa razni „zaslužni“ rodoljube, ki se ne morejo vživeti v novo dobo narodne zavednosti in narodnega ponosa, in kakor one „zaslužne“ rodoljubke, ki se dajo psovati od nemških trgovcev za „slovenske babe“. Capito?

Nemški šparkasi v Celju je priskočil na pomoč — ptujski „Štajerc“. Človek se mora smejati. Na podlagi številko smo dokazali, da ta zavod nazaduje. Nazadoval bo pa še bolj. „Štajerčeva“ reklama je slaba, silno slaba!

Polhovke, ki jih nosijo nekateri celjski Slovenci in Slovenke, silno bodejo v oči naše ljube nemškutarje in povsod se čuje zabavljanje na „windische Kappen“. Gospodje so postali zadnji čas silno nervozni in z ozirom na silno pametne sklepe celjskega magistrata in posebej amtsvorstanda velikega jurista z večkratnimi nosovi dr. Ambroschütza izza zadnjih dni pričakujemo, da ta v najkrajšem času prepove nositi polhovke kot veleizdajalske. Le korajžo! V Gradcu in na Dunaju imajo še „uradnih nosov“ dovolj.

Priporočamo v molitev — Karla Linhart, pisarja ptujskega „Štajerca“ in velikega nemškega politika, bivšega slovenskega socialdemokrata in anarhista. Fantu se je namreč zmešalo. Sedaj vidi povsod samo §§ in „prvaške polome“. Ker je Vinko Vabič v Žalcu napovedal konkurz, kakor se takih slučajev zgodi na leto na tisoče, pa zdaj Linhart hujska proti žalski posojilnici, češ da je tudi ona pri tem prizadeta. Naravno, da je to neumna laž človeka, ki se mu meša.

„Celjski Soko!“ priredi svojemu marljivemu članu bratu Moškona odhodnico v soboto zvečer ob 8. uri v „Skalni kleti“ na katero se vsi člani in prijatelji vljudno vabijo. Na zdar!

Slovensko vseučilišče. Celjski Slovenci priredijo te dni v Narodnem domu shod, na katerem se ponovi zahteva po slovenskem vseučilišču v Ljubljani. Shod skliče pol. društvo „Naprej“. Dan in uro naznani društvo. Pozivamo vse naše odbore in društva, da skličejo jednake shode ter nam o sklepih poročajo.

Narodni dnevnik za Spodnje Štajersko. Pogoji za ustanovitev deevnika postajajo od dneva do dneva boljši. Vendar opozarjamo ponovno vse narodne Slovence, naj se nemudoma prijavijo kot naročniki. Narodnjaki! Pomagajte ustvariti novo silno orožje v ljutem narodnem boju. Koncem drugega tedna pade odločitev.

Martin Krpan, slavni slovenski junak, ki je dne 22. novembra t. l. v celjskem „Narodnem domu“ tako za šalo vzel glavo oholemu Brdavsku, pride še enkrat v Celje in sicer v nedeljo, dne 6. t. m. ob 4. uri popoldne. Zopet bode na slovenskem odru v veliki dvorani „Narodn. doma“ reševal državo cesarja Janeza. Slovenci od blizu in daleč, pridite ga gledat!

Celje. Krojač Schoster je v pijanosti padel čez stopnice in si zlomil roko in nogo.

Pozor! Nekaterniki pošljejo včasih kako denarno pošiljatev, o kateri se ne moremo avertiti, za kaj je bila doposlana. Da se izognemo vpraševanju, prosimo, da se pri pošiljateljvah na položnico (srednji del spredaj zgoraj!) vedno pripomni, zakaj je znesek poslan (recimo: delež, list, koledar, inserat itd.). One, ki pošljejo naročnino, pa prosimo tudi, naj na položnico vedno zapišejo tudi številko, ki jo imajo na ovitku lista.

Upravišтво.

Umrli je v bolnišnici v Celju vsled težkih telesnih poškodb kmečki fant Jožef Čepi iz Šmarjete pri Celju. Škoda mladega življenja, ki je padlo kot žrtev surovosti in ljudske podivjanosti.

Prememba posesti. Hišo g. dr. Antona Žizkega, zdravnika v Ormožu, v Celju (Dolgopolje št. 1.) je kupil Vekoslav Spindler, urednik Narodnega lista v Celju, za K 28.000.

Celjski vodovod so dne 1. t. m. „slovesno“ izročili javni uporabi.

Občinski modrijani pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah so vsled svojega slabega gospodarstva v velikih skrbah, da bi pri prihodnjih občinskih volitvah Slovenci znali pomandrat nemškutarije. Da bi prebivalstvu nasuli peska v oči, so zdaj občinske doklade za 15% znižali. In „Štajerc“ poje na polna usta psalme na proslavo „naprednega“ občinskega odbora. Vse to ne pomaga nič. Še nekaj let — in Vaše gospodarstvo se razsuje kakor trhla stavba. Morituri...

Nemška agrarna stranka za Štajersko je imela dne 1. t. m. v Gradcu svoj glavni zbor. V vodstvo stranke so izvoljeni med drugimi Repnig iz Št. Ilja, Girstmayr iz Maribora in Brandeis iz Marenberka. Sklenili so tudi resolucijo, v kateri zahtevajo, da mora postati poljedelski minister samo Nemec. Seveda! Tej stranki, ki steza svoje kremplje tudi po Spod. Štajerskem, bomo malo gledali na prste!

Ptujska justica. Vsem Slovincem so znani tolovajski napadi na skupščinarje 13. septembra v Ptuj. Slovenci niso bili varni življenja; nemška sodrga jih je pred očmi policije pretepala do krvi in jih oblivala s kemično tinko. Državno pravdnštvo ni moglo teh zločinov popolnoma prezreti in je odredilo preiskavo, katera se je pa vlekla in vlekla, ker se je najbrž hotelo, da javnost pozabi na dogodke. Naposled se je pa vendar morala vršiti obravnava in dobili so zločinci, ki so bili očitni kolovodje, po — par dni zapora. Kdo se ne spominja na Ljubljano, kjer je mlad dečko dobil zato, ker je vrgel en sam kamenček na dragonsko (!) patroljo, 14 dni in pri nadsodišču celo dva meseca zapora; kjer se je sodilo ljudi, ki so le z roko zamahnili, radi hudodelstva na več mesecev ječe. — Ko bi bile pri ptujski sodniji tako mile kazni v navadi, naj bi že bilo; toda kjer se izreka za navadna žaljenja časti kazni večtedenskega zapora, kjer so obsodbe kmečkih fantov radi malenkostnih pretefov celo na več mesecev zapora običajne, tam je več kakor čudno, da se z zločinci, kateri so Nemci in meščani, postopa tako rahlo. Ali je morda sodnik, katerega smo sicer poznali kot vestnega in nepristranskega moža, imel ukaz od zgoraj?

Iz Celja se nam piše: Pred kratkim se je mudila v Celju gospodična iz dobre hiše iz narodnega mozirskega trga. Čudil sem se, ko sem slišal, da je svoj slovenski materni jezik pozabila. Morda se je zbala „nemškega“ Celja? Povemo ji, da smo se mi Slovenci v Celju od dne 20. sept. nemščine popolnoma odvadili. Slovenci in Slovenke, ki prihajate v Celje, govorite tukaj vedno in povsod le slovensko. Eden, ki vse čuje!

Ivan Vošnjak izpuščen, položaj šoštanjske posojilnice ugoden. Nemci so ovadili Ivana Vošnjaka, da je ogoljufal šoštanjsko posojilnico. Po 14 dnevni preiskavi se je stvar v toliko pojasnila, da je Ivan Vošnjak zopet prost. Slaba pa kaže za nemške Woschnagge, ki so hoteli Ivana Vošnjaka pokopati in posojilnico uničiti. Kakor čujemo, je pred 25 leti nemški Woschnag vsled čudnih računskih umetnosti izkazal naenkrat 24.000 Kron dobička pri posojilnici, kar se pa izkaže kot — neutemeljeno. Teh 24.000 Kron so si gospodje člani ravnateljstva, med njimi nemški Woschnag, takrat lepo po domače med sebe razdelili. Zdaj, ko so dolžili Ivana Vošnjaka nepoštenosti, so pa sami padli v jamo, katero so drugim kopali. Posojilnica boče ta odtegnjeni denar, ki znese z obrestmi okoli 50.000 K, seveda nazaj tirjala, kar njen položaj zelo zboljša.

Združitev jugoslovanskih poslancev na Dunaju je dosežena. „Narodna zveza“ se imenuje enotna skupina, sestojeca iz še naprej obstoječih „Slovenskega kluba“ in „Zveze južnih Slovanov.“ Združitev se je sklenila dne 26. novembra in narodna zveza obstoja iz 37 članov. V predsedstvu zveze se menjavata predsednika obeh klubov. Nas veseli ta združitev, ker smo jo zahtevali že takoj po drž. zbornih volitvah; povdarjati pa moramo, da bomo vedno strogo pazili na delovanje zveze in da ne bomo nikdar odobraval, ampak vedno strogo obsojali kakšnokoli vladno politiko in bizantinstvo zveze. Enota jugoslovanskih poslancev bodi izraz skupne obrambe naših skupnih zahtev, nikdar pa lestvica, po kateri bi naj eden ali drugi član te zveze z njenim kimanjem vladi zlezel na ministerski stolec!

Septembarski dogodki v državnem zboru. Takoj v prvih sejah je bilo vloženih več nujnih predlogov in interpelacij glede nemških nasilstev v Ptuj, Mariboru, Celju in Ljubljani. V zadevi ptujskih roparskih izgrediv pijane nemškutarske tolpe je interpeliral posl. dr. Ploj, v zadevi celjskih posl. Roblek, v zadevi vseh posl. dr. Korošec, v zadevi dogodkov v Ljubljani poslanec Hribar. Vsi so zahtevali najstrožjo preiskavo in tozadevni poročil od strani vladi zbornici. Oglasili so se kajpada tudi Marekhl in Malik, ter interpelirali glede dogodkov v Ljubljani, v Brežicah in — glede konkurza šoštanjske posojilnice. To početje je vredno teh nemških vitezov, ki so — kakor Malik — stali na čelu roparjem, ki so v Ptuj in Celju napadali Slovence. Zanimivo je, da se baš ta dva nemška junaka zavzemata za nemškonacionalne tatove, ki so v Ptuj kradli Slovence denar.

Poroka. Pristav južne železnice v Ljubljani gosp. Alojz Šulgaj se je poročil z gospico Anico Kavčičevo iz Št. Jurja ob j. ž.

Pri Sv. Marku niže Ptuja je umrla gospa Marija Pivko, mati profesorja dr. Ljud. Pivka v Mariboru.

V Brežicah zgradijo novo uradno poslopje nasproti lekarni in hotelu Adamus.

Iz poštne službe. Poštna oficijantinja Roza Gatej, sedaj poštna administratorica v Št. Jurju ob j. ž., je imenovana za poštarico tamkaj.

Iz Št. Jurja ob j. ž. Tukajšnji krajevni odbor narodne stranke je imel v nedeljo 29. novembra zaupni shod pri Franc Kinclnu. Zbralo se je čez 30 najodličnejših mož naše župnije. Iz poročila g. predsednika smo razvideli, da je odbor marljivo deloval v prid naše organizacije. Razpravljalo se je o zelo važnih stvareh, katere nas čakajo v bodočem letu. Videlo se je, kako šibka je bila od začetka pri nas narodna stranka in kako mogočno se je razvila v tem kratkem času, da nasprotnike kar jeza lomi. Izvolil se je odbor s 17 najdelavnejšimi člani, od katerih je upati, da bodo delovali z najlepšim uspehom. Zborovanje je bilo zelo navdušeno in je trajalo čez tri ure; imeli smo priliko spoznati naše čile somišljenike, kateri se ne ustrašijo ne obrekovanja in tudi ne dela. Razšli smo se veseli vsak na svoj dom z ogromnim delom, koje bomo vedno v povzdigo slovenskega naroda in kmečkega stanu vestno vršili. Živeli narodnjaki! Živela narodna organizacija!

„Novi Slovenski Štajerc“ se, kakor poroča „Slov. Gospodar“, preseli v Zadržno tiskarno v Krško.

Dobrna pri Celju. 4-mesečnega otroka Marije Dolar je stara mati, jezna, ker je otrok jokal, tako vrgla ob posteljno stranico, da mu je počila lobanja in je dete umrlo.

Duhovske vesti. Kaplan Nikolaj Jamšek je premeščen iz Dramelj v Trbovlje, kaplan Lončarič iz Trbovelj v Št. Juri ob Taboru, kaplan Zajc iz Škal v Dramlje.

Iz šole. Pred mariborsko komisijo so v novemberskem terminu bili usposobljeni za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom sledeči učitelji in učiteljice: gg. Čeh Ivan, Friedl Adolf, Horvat Franc, Ivajnsič Ludovik, Kislinger Jurij, Lah Ivan, Ledenik Jožef, Lešnik Miroslav, Pokrznik Ferdo, Sel Ivan, Sevnik Julij, Stopar Vinko; gđ. Asch Albina, Klančnik Marija, Kotz-bek Cecilija, Lorber Amalija, Majcen Marija, Pernat Alojzija, Pintarič Marija, Regoršek Ema, Ros Marija, Schweiger Katarina (z odliko), Škerjanc Felicitas, Šumenjak Marija, Vidali Rozina; za meščanske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom; g. Fran Fink.

Nemški šulferajn je razposlal zopet beraška pisma na razne strani; milo prosi za podpore, češ da vse dozrajne podpore še ne zadostujejo za pomenčenje Slovencev, ker Nemci premalo dajejo. Menda so si gospodje pri tem društvu zato tudi dovolili predrznost, da so poslali taka beraška pisma tudi na nekatera slovenska županstva. Fej taki ostudnosti nemške kulture. — Ali „Štajerčeva“ zbirka znamk za „napredne šolske namene“, to je za šulferajn, nič ne nese? Heil nemški neznajčnosti!

Kdo je veleizdajalec? „Štajerc“ v svoji brezdanji neumnosti vedno kriči: narodnjaki, prvaki itd. so izdajalci — oni hočejo raztrgati našo lepo zeleno štajersko — hočejo proč od habsburške dinastije — itd. itd. Seveda je vso to neumno hujskanje, preračunano na nerazsodnost ljudstva. Isti „Štajerc“ pa vedno na vsa usta hvali nemške poslance in posebno poslanca Malika in jih slika kot vzor vdanosti do vladarske hiše in do države. A čujmo: v seji državnega zbora, dne 26. nov. je izjavil poslanec Malik, da se on in njegovi somišljeniki ne udeležijo slavnostne seje v proslavi cesarjevega jubileja. Tako spoštuje Malik in njegov „Štajerc“ cesarja. Hinavski „Štajerc“, ki tako hvali Malika, pa prinaša seveda slavospev na cesarja. Fej takim značajem!

Nemščina, uradni jezik južne železnice na Spodnjem Štajerskem. Stranka pripelje sod vina iz Halož, da ga s postaje Ptuj pošlje na postajo Vrba na Koroškem. Obe postaji ležita na slovenskem ozemlju. Stranka ne ve, kako se zove Vrba pri Nemcih, uradnik išče in išče ter izjavi: Station Vrba existiert nicht — postaje Vrba ni, torej se pošlje v Celovec. Tudi tam ne najdejo pošte Vrba in vprašajo, kam z vinom, ker adresa ne najdejo radi pomanjkljivega naslova (urednik „Mira“ sicer raztolmači Vrbo v Velden pa vse zastonj), aviso gre v Ptuj in se zahteva „nemška“ odredba, ker v Celovcu uradnik ne razume slovenskega pisanja. Koliko škode in zamude radi trmoglavosti uradnikov, črtečih slovenščino! Dolžnost slovenskih poslancev bo, da proti takemu postopanju nemških uradnikov med Slovenci enkrat za vselej narede konec!

Nasilstva nemških buršev nad slovenskimi dijaki v Gradcu. Z ozirom na dogodke na dunajskem vseučilišču so imeli jugoslovanski dijaki v Gradcu dne 29. nov. zborovanje za slovensko vseučilišče. Na tem zborovanju se je tudi ostro nastopilo proti temu, da je dal rektor graškega vseučilišča na tabli nabiti nek članek, v katerem se Slovence in Slovane sploh nesramno žali. Dijaštvo je sklenilo drugi dan iti skupno na vseučilišče in zahtevati od rektorja odstranitev tistega nabitka. Nemški burši, ki so za to zvedeli, so že zjutraj drugega dne zasedli vseučilišče in ko je prikorakalo jugoslovansko dijaštvo, so bila vrata visoke šole že zaprta. Podala se je zato deputacija jugoslov. dijakov k rektorju z imenovano zahtevo. Rektor je zahtevo odklonil. Ko se je deputacija vrnila in je njen vodja zbranim slovenskim dijakom rektorjev odgovor v slovenskem jeziku naznanil, so nemški burši začeli tuliti in vpiti, da se tu ne sme slovenski govoriti itd. Jugoslovanski dijaki so se na to podali mirno proti lokalom društva „Tabor“. Nemški burši z gorjačami in med tuljenjem za njimi. Pred lokali „Tabora“ so burši napadli Slovence in začel se je grozen pretep. Dva Slovence sta bila

težko, mnogo lahko ranjenih. Policija je mirno gledala. Značilen za nemško kulturo je slučaj: ko so peljali težko ranjenega dijaka v vozu po ulici, so nemški burši pozdravili voz s heil-klici in s smehom. In te poulične barabe se sklicujejo še na svoje viteštvo?! Nam Slovence pa postaja od dneva do dneva bolj jasno, da se moramo s podvojeno, potrojeno silo vreči v boj za ustanovitev slov. vseučilišča!

Poslanec Ježovnik za svoje volilce. Posl. Ježovnik je vložil nujni predlog zaradi dobave sena in slame v okrajih Marenberk-Šoštanj in Slov. Gradec. V teh okrajih vlada tozadevno silna razburjenost med prebivalstvom, vsled česar so sklenili vsi župani odložiti svoje mandate. — Pripomniti imamo k temu, da se razdeljevanje sena in slame tudi po drugod ni vršilo povsod vzorno. Iz nešteti krajev smo dobili poročila, da so klerikalni župani delili tozadevne podpore čisto pristransko, kakor se je pač njim zdelo in kakor so bili posamezniki bolj ali manj njihovi prijatelji. Vse to si bomo dobro zapomnili in bomo ob primerem času znali uporabiti.

Za „Delavski dom“ v Celju se je nabralo dne 28. nov. pri g. Fazarincu na Ostrožnem ob priliki slavljenja srebrne poroke g. Karnjovskega 21 K 24 vin.

Dijaško podporno društvo „Radogoj“ v Ljubljani je imelo 28. nov. t. l. občni zbor. Izkazalo se je, da društvo, četudi počasi, napreduje. Za Štajersko je bil izvoljen odbornikom dr. V. Kukovec.

Linhart laže v „Štajercu“, da prihaja leto v naše kraje manj kupcev po vino. To je kratkotalo laž. Opozorimo samo na dejstvo, da se je tekom te jeseni že do sedaj izvozilo samo iz kolodvora v Moškanjcih, torej iz Halož in Slov. goric nad 90 vagonov ali nad 1550 hl. To je več, kakor katerokoli leto dozdaj. Zelo veliko pa je že pokupljenega na pretok in se bo izvozilo v mesecih januar, februar in mare prihodnjega leta. — Kaj si bo neki kunštni Linhart zdaj iztuhtal, da bo lahko zopet farbal kmete??

Maribor. (Železniška nesreča.) Dne 20. nov. je premikač Peter Česar na mariborskem glavnem kolodvoru, ko je nastopil službo, šel gledat po nekem vlaku; ni opazil, da prihaja od nasprotni strani par vozov; prvi voz ga zgrabi in podere na tla; Česar pade z rokami čez tračnice in vozovi so mu šli čez roke ter mu jih zmečkali. Nesrečneža so prepeljali v bolnišnico.

Izpred okrožne sodnije v Mariboru. Obsojeni so bili fantje: 19 letni Jož. Žmavc na 10, 17 letni Fr. Greifoner na 13, 19 letni Al. Žmavc na 7 in 22 letni Rud. Pečovnik na 5 mesecev ječe. Vsi navedeni so doma iz Zg. Veličan pri Sv. Lenartu v Slov. gor. V noči od 1. do 2. okt. so prišli klicati na korajžo Vinc. Lubeca in Fr. Zoreca, ki sta pri kmetu Kranjcu v tej vasi luščila koruzo. Ko sta se ta dva prikazala, so ju napadli s koli, Lubeca ubili, Zoreca pa težko ranili.

Na stranišču oropan. V Ptuj sta na zdajnjem živinskem sejmu dva neznanca oropala kmeta Antona Tomaniča, od katerega sta kupila nekaj živine za 230 K, na stranišču za ta denar. Lahkoveren kmet se jim je dal tja zvabiti, češ, da si bodo razdelili neki najdeni znesek.

Ptujska policija, katero smo imeli že večkrat priliko pravilno oceniti, se je 30. novembra pri kazenski razpravi prof. Zelenika pokazala zopet v prav čudni luči. Ko bo zadeva končana, izpregovorimo javno, kakim ljudem so izročeni Slovenci na milost in nemilost.

Občinski odbor trga Središča je sklenil proslaviti šestdesetletnico vladanja Nj. Veličanstva s tem, da daruje razun že svoj čas omenjenega prispevka za Jubilejno ljudsko knjižnico družbi sv. Cirila in Metoda 50 kron, društvu za varstvo otrok v ormoškem okraju 50 K ter tukajšnjemu krajnemu šolskemu svetu za nakup obleke revnim šolarjem 100 K.

Znani Wastian, dozdej deželni poslanec za mesto Maribor, ki so mu mariborski purgarji zopet ponudili grozdek v obliki mandata, tega noče sprejeti. Pravi, da so mu dogodki zadnjih dni zagrenili politično delo. Morda je pa te dogodke iskati v divjanju mariborskih Nemcev zoper Slovence in v razbijanju šip in napisov na slovenskih hišah?? Ne verjamemo sicer prav radi, pa mogoče je vse. Wastian se hoče baje popolnoma posvetiti podrobnemu delu v „Südmarki“.

Predrznost nemške tvrdke. Tovarna vžigalic „Solo“ v Lonču (Deutschlandsberg) pošilja odjemalcem v Ljubljani zaboje, na katere prileplja kolke „Südmarke“.

Št. Ilj pri Velenju. G. Ivan Kranjc, veleposesnik, je nevarno obolel vsled padca na glavi in prsih.

Podružnica krščansko socialne nemško-avstrijske obrtne zveze ustanovijo v Gradcu.

Ustrelil se je v Štrasu pri Špelfeldu nadučitelj Hans Karner. Zaradi ovadb, ki jih je proti raznim stanovskim tovarišem podal na deželni šolski svet, so ga ti tožili in je bil obsojen. — Kmalu po obsodbi se je ustrelil.

Izpred mariborskega sodišča. Dne 26. nov. je bil obsojen na 3 mesece ječe 25letni rudar Franc Orehovec iz Kranjskega; 9. nov. t. l. je prišel v Gornjo Radgono in zahteval pri krčmarju in županu Kürbusu prenočišče. Ko mu ga ta ni hotel dati in ga je pošiljal na oskrbovalno sprejetišče, ga je Orehovec psoval za psa in svinjo in mu grozil, da ga ustrelji. — Ptujsko mestno parno pralnico je okradel za okoli 700 K njen bivši poslovodja Ziegler. Obsodili so ga na 6 mesecev ječe. — Na otroka nista pazila zakonska Matevž in Liza Vlasak, posestnika v Pesnici nad Mariborom. Dne 30. sept. t. l. jima je v luži pri hiši utonila 2 in polletna hčerka. Mož je bil obsojen na 3 dni zapora, žena je bila oproščena.

Vsenemški politik in urednik „Štajerca“, Karl Linhart, bivši socijaldemokrat in anarhist, bo stal dne 7. t. m. pred porotniki v Mariboru, ker je v svojem lističu dež. sodnega svetnika g. dr. Kronvogla v Št. Lenartu v Slov. Gor. in ptujškega profesorja g. Zelenika nesramno žalil.

Gradec. Za doktorja modroslovja je bil 28. nov. premoviran g. Janko Bratina.

Kaj je rekel cesar uradnikom? 28. nov. t. l. se je poklonilo cesarju 700 državnih uradnikov, ki so mu čestitali. Ob tej priliki je rekel cesar: „Za uradnike naj bo merodajen v njihovem delovanju samo zakon in nič kakor zakon. Uradniška skupina more obsegati sinove vseh narodov. Vsak uradnik naj ohrani svoje narodno čuvstvo, nikdar pa naj ne bode naroden šoven (zagrizenec) in političen agitator.“ — Ali ste slišali, vi različni Rainerji, Dexati, Dullerji itd.?!
V Radgoni je umrl krčmar in posestnik Ivan Horvat, star 81 let.

V Ptuju je umrla notarjeva soproga Olga Filafero roj. Svoboda.

Blizu Laporja je zmrznil krčmar Kart Wute, ki se je baje rad napil „vutke“ (žganja).

Od Sv. Barbare v Halozah se poroča: Dne 23. nov. je vrgel neki šolar košček galice v vrč, iz katerega otroci v odmoru pijejo. Učenci so pili iz vrča, vsled česar so se pokazali pri 21 otrocih znaki zastrupljenja. G. nadučitelj Ogoelec je takoj poslal po zdravnika dr. Gregoreca k Sv. Marjeti. Posrečilo se je rešiti vse otroke vsake nevarnosti.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Pri nas bo poštni pot 6 krat na teden raznašal pošto.

Italijanski kupci še vedno kupujejo živino po brežiškem in kozjanskem okraju ter jo spravljajo na Italijansko. Kmete je že začelo hudo skrbeti, kaj bo prihodnje leto za vozno živino?

Iz Bizeljskega se nam piše: Strinjam o se po polnoma z mnenjem, da bi bilo v narodnem in gospodarskem oziru za nas koristno in potrebno, da bi se prihodnje deželnozborske volitve vršile sporazumno z obema slovenskima strankama na Sp. Štajerskem. Posebno mi kmetje in vinorejci želimo, da bi imeli v deželnem zboru može, ki bi res tudi o pravem času vedeli jezik obrniti. Ali gg. duhovniki, ki zopet silijo v volilni boj, nič ne mislijo pri tem na koristi nas kmetov? Povemo jim pa, da če se že nas bo prisililo izvojevati volilni boj, ga bomo izvojevali z vso odločnostjo tako, kakor bo nam v d.biček in korist.

Veliki značaj Vlado Pušenjak, nadrevizor in vragvedikaj ljubljanske klerikalne zadružne zveze, je duševno velik revček, ali intrigirati in zahrbtno delati zna izvrstno. Rekli smo že, da ustanavlja posojilnice povsod tam, kjer mu je to svoječasno, ko je še značajni Vlado bil pri celjski Zvezi, navetoval neki „liberalec“. Vsekakor pa je Pušenjak Vlado mojster v snovanju konkurenčnih posojilnic. Celjska zadružna zveza je hotela ustanoviti rajfajzenovko pri Veliki Nedelji. Sicer je dotični „liberalec“ Pušenjaku to že svoj čas svetoval, a Pušenjak si ni upal tja. Ko pa je zvedel, da se hoče tam „vgnezditi“ celjska zveza, pa hajd na noge in smuk! — rajfajzenovka na katoliško-Pušenjakovi podlagi je gotova! Tako se vrši — gospodarsko deo. Slava vzor-značaju, vzor-zadružarju in velikemu katoličanu Vladu!

Maribor. Naši občinski modrijani so pozvali Wastiana, da znova prevzame kandidaturo za deželni zbor.

† Lovro Šijanec. V Mariboru so dne 25. novembra t. l. pokopali vpokojenega nadučitelja Lovra Šijanca, ki je bil rojen 29. julija 1833. v Št. Jurju na Ščavnici in služi od l. 1853. do 1899., torej 46 let, najdalje v Cezanjevcih in pri Sv. Križu na Murskem polju. Pogreba so se udeležili sorodniki, učitelji in znanci iz mesta in okolice. Tudi pet duhovnikov, bivših součencev, je prihitelo, da mu skažejo zadnjo čast. Pokojni je bival komaj pet mesecev v Mariboru. V nedeljo je še bil v gledališču, v ponedeljek že rajni. Zapustil je vdovo in 6 otrok, od katerih je ena hči šolska sestra, Mirko je vad. učitelj, Ignac, nadučitelj v Svetinjah. Blag mu spomin!

Umrl je 22. novembra v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu na sušici pomožni uradnik Al. Rajh iz Ljutomera, star šele 23 let. Služboval je pri Sv. Martinu bl. Slovenjgradca, pri Sv. Duhu bl. Radgone in pri Sv. Križu poleg Ljutomera. N. v m. p.!

Višje avstrijske sodne oblasti — pospeševalke germanizacije. Pred kratkim je prišla od neke stranke v slovenskem konjiškem okraju šmarskemu sodišču slovenska prošnja v neki zemljeknjižni zadevi. Šmarsko sodišče je stranki odgovorilo seveda slovenski potom konjiške sodnije. A dotični pisarniški uradnik je pomotoma napisal za sodnijo v Konjicah slovenski naslov. Ta je poslala zalepko z groznim slovenskim naslovom (kakor znano, v Konjicah so vsi trije sodniki „Nemci“) deželnemu nadsodišču v Gradcu in to je takoj začelo uradno preiskavo... Bog-nedaj, da bi se kdo le malerkostno pregrešil proti uradni c. kr. germanizaciji! Za take stvari so nemški birokratje zelo občutljivi; če pa se obsodi tisoče slovenskih kmetov vsled neznanja slovenščine pri nemških sodnikih pretrdo ali po nedolžnem, pa ne gane noben vrag s prstom!

Ljudska knjižnica v Ptuju. Ker je minilo leto, odkar se je otvorila javna ljudska knjižnica v Ptuju, za katere ustanovitev se imamo zahvaliti dr. Jurteli, poročal je vodeči jo odsek v sredo 25. nov. na zabavnem večeru ptujške čitalnice o njenih uspehih. Knjižnica se je ustanovila in se vzdržuje po darovih ptujskih rodoljubov. Knjig so darovali gg.: dr. Komljanec 54, dr. Gregorec 51, dr. Jurtela 31, notar Bratkovič in dr. Horvat po 29, Zupanc in Zelenik po 3, Novak 1. Kupilo se je 46 knjig. V knjižnici je sedaj nvrščenih 212 knjig ozir. del. Izkaznic, na katere se izposojujejo knjige, se je izdalo 58 osebam 98 in je bilo nanje izposojenih 750 knjig. — V denarju se je nabralo 238 K 74 v, ki so ga darovali večinoma domači rodoljubi in ptujška posojilnica (50 K), za kar jim bodi vsem izrečena iskrena zahvala. Potrošilo pa se je 230 K 85 v. in sicer za omaro 40 K, za nakup knjig 75 K 22 vin., za vezanje knjig 98 K 51 vin., za tiskovine 11 K 12 vin. in za poštino 6 K. — Izposojujejo se knjige v ptujskem Narodnem domu in sicer vsako nedeljo od 11 do 12 in ob sredah od pol 7. do pol 8. ure zvečer. Pravico izposojevati si knjige ima vsakdo in le želeti je, da porabijo to ugodno priliko vsi, bodisi iz Ptuja ali okolice, ki jim je do tega, da se sami dalje izobrazujejo pa tudi plemenito zabavajo, zlasti sedaj po zimskih večerih.

Slovenski kmečki koledar za leto 1909 smo razposlali nekaterim našim zaupnikom v več izvodih ter se obračamo do njih s prošnjo, naj dotične izvide razprodajo ter nam izkupnine vpošljejo.

Narodna založba v Celju.

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Deželnozborske volitve na Kranjskem. Zbor zaupnikov narodnonapredne stranke za Kranjsko je dne 28. nov. postavil za kandidata v mestni skupini ljubljanski gg. Ivan Kneza in dr. Ivan Orožna, v splošni skupini v Ljubljani pa g. nadučitelja Luka Jelenca. — Mandate v splošni kuriji na deželi prepusti stranka brez boja klerikalcem.

C. i. kr. armada za ljubljanske Nemce. „Slovenski Narod“ poroča, da je ljubljansko vojaško

poveljništvo naročilo strogo podčastnikom, da morajo odslej svoje zabavne večere imeti le v nemški kazini. Jeden takšen večer se je že vršil; ker se ga nekateri podčastniki niso udeležili, se je odredila proti njim preiskava! Ravno tako mora biti vsak častnik član nemške kazine in podpisati ljubljansko nemštvo! Da si gospodje pri c. in kr. armadi, za katero slovenski narod plačuje tako ogromne davke v denarju in krvi, kaj takega upajo, človek bi skoraj ne pričakoval. Ali se ne boče zganila naša državnozborska delegacija?

Naslov šolskega svetnika je dobil povodom svojega umirovljenja profesor na ženskem učiteljskem v Gorici g. A. Fras. Rojaku iskreno čestitamo!

Slovensko šolstvo v Trstu. Dovoljena je paralelka na slovenski pripravnici v Trstu in sicer za prvi razred. Vsled naredbe naučnega ministerstva ima takoj stopiti v veljavo.

Slovanska šolska družba v Rusiji. Eppur si muove! lahko zakličemo danes. Iz Petrograda prihaja namreč vesela vest, da se tamkaj kot vidni uspeh letošnjih slovanskih konferenc v Petrogradu in v Pragi ter obiska slovanskih gostov v Ljubljani snuje po načinu nemškega „Schulvereina“ v Berlinu šolska družba, ki bode — razprostrta po vsej ogromni Rusiji — nabirala prispevke za narodne boje zapadnih in južnih Slovanov v Avstriji. Bratje Rusi se s tem postavljajo na stališče praktične slovanske vzajemnosti in bode ta njihov korak gotovo v obilni meri pripomogel do čimdalje tesnejše vzajemnosti med velikim ruskim in ostalimi slovanskimi narodi.

Gosp. Ivan Jelačin, lastnik „Prve jugoslovanske tovarne za kavine suogate“ v Ljubljani, je zopet poslal „Društvu slovenskih književnikov in časnikarjev izdatno podporo 100 K.

Na dunajski akademiji upodablajočih umetnosti (slikarski oddelek) je delalo sprejemni izpit nad 200 dijakov, večinoma Nemcev. Sprejetih je bilo samo 37, med njimi dva Slovenca Jos. Pungartnik iz Vranskega in Zmagoslav Cotič iz Trsta.

Zveza narodnih društev.

Celjska podružnica „Glasbene Matice“ v Ljubljani naznanja, da sprejema še dalje gojence in učence za pouk v glasbeno šolo na glasovir, gosli, petje ter na vse druge glasbene instrumente na godala in pihalna in sicer vsak dan od 11. do 12. ure dopoldne.

Ob nedeljah od 11. do 12. ure obenuje se tudi s strankami oziroma stariši gojencev in učencev. Glasbena šola se je pričela 1. grudnia.

Odbor je že potrjen od „Glasbene Matice“ v Ljubljani in je sestavljen iz sledečih funkcionarjev, predsednik: profesor Anton Jošt, podpredsednik: dr. Jos. Sernec, odvetnik, tajnik: Josip Žagar, učitelj, tajnica namestnica gospod. Minka Moosova, šolski nadzornik: profesor Jos. Kožuh, blagajnik: Ivan Likar, glavni zastopnik banke „Slavije“, namestnica: gospod. Dora Beigmanova.

Odbor Slovenskega delavskega podpornega društva v Hrastniku je daroval v proslavo cesarjevega jubileja za Miklavžev večer Ciril-Metodovega vrtca 5 krom. Obenem je odbor sklenil, da se društvo oficijelno ne udeleži jubilejne slavnosti, ki jo prirede hrastniško-trboveljska društva dne 1. grudnia t. l.

Pevsko in brašno društvo „Maribor“ priredi v nedeljo 5. grudnia v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru Miklavžev večer s sledečim vsporedom: „Dr. Vsezna! in njegov sluga Stipko Tiček“, veseloigra v dveh dejanjih. „Ure ni“, otroška igra v enem dejanju. Sijajen nastop Miklavža z vsemi svojimi parklji in belcebubi. Med odmorom svira obče priljubljeni tamburaški zbor. Ker bode letos Miklavž izvanredno dobro založen z darili, upamo, da nobeden narodni Slovenec ne bo zamudil ugodne prilike, da dobi od njega primerno darilo. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

Izkaz prispevkov za šentjurskega „Sokola“ (Št. Jurij ob juž. žel.): iz nabiralnikov pri g. Al. Nendlinu 20 K, pri g. Černovšku 16 1/2 K, pri g. Dobovišku 12 2/2 K, pri g. Vngi, Groblno 6 7/8 K; po Janez Osetu daroval naroden župnik 2 K, Mlinar Anton, železn. uradnik v Celju 1 K; gca Minka Razboršek 1 K; g. Andrej Oset nabral pri gostiji Plavštajnjarjevi v celjskem Nar. domu 5 7/5 K, in na Ponkvi ob priliki otvoritve gostilne gce Anice Vrečko 6 4/10 K, gosp. Sevnik, Dramlje 1 K, gca Rezika Vrečko nabrala doma 7 K, gosp. Kristan, filozof na Dunaju 5 K, g. Ign. Črtnik 1 K. — Prej izkazanih 418 9/10 K, sedaj 85 2/6 K, skupaj 504 1/6 K, po odbitku stroškov 41 K preostane 463 1/6 K.

Za pripravljalni odbor:

Dr. Jožef Ipavc,
predsednik.

Alojzij Recelj,
blagajnik.

Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo zboruje dne 8. dec. t. l. ob 1. pop. v Šmarju s sledečim vzoredom: 1. Pozdrav. 2. Zapisnik in dopisi. 3. Repatice ali kometi — predava gosp. Fr. Zidar. 4. Poročilo delegatov o „Zavezinem zborovanju“. 5. Slučajnosti. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Podravskemu odseku akad. fer. društva „Prosveta“ je poslala gđ. Dora dr. Bergmanova čez sto že prečitanih časopisov, med temi deset „Slov. Branikov“. Iskrena hvala! — Časopisi so se poslali v obmejna kraja na Kapljo in v Brezno. Na letošnjem običnem zboru „Prosvete“ se je zopet poudarjalo, naj bi slovensko razumništvo zbiralo staro časopisje ter ga pošiljalo na obmejna izobraževalna društva. Žalibog, dosedaj se je našla edina požrtvovalna rodoljubkinja, ki se je odzvala temu izbornemu predlogu. Apelujemo pri tej priliki na vse Slovence, da podpirajo tudi to izobraževalno stremljenje. Že prečitano časopisje se lahko pošilja na naslov: Podravski odsek akad. fer. društva „Prosveta“ v Mariboru, „Narodni dom“.

Dopisi.

Slovenskim starišem rogaškega okraja v premislek. Nekaj let je šele poteklo, odkar se je sezidala šola trirazrednica v Gaberju, kake pol ure od Rogatec. Lepa stavba je to, da ne najdeš kmalu take na Spod. Štajerskem. Velike, svetle šolske sobe pričajo, da ne trpi mladina na zdravju, kakor se to žalibog dogaja na drugih šolah. In kar mimogredeče najbolj zanima, to je velik šolski vrt z vsakovrstnimi nasadi in z lepim, modernim čebelnjakom. Pač lep vzgled prebivalcem dotičnega gospodarsko zanemarjenega kraja!

Omeniti je treba, da delujejo na tej šoli vzorne učiteljske moči, kar se popolnoma strinja s prej že omenjenim.

Imel sem večkrat priliko, občevati z nadučiteljem te šole. Vprašam ga nekoč, jeli ima precejšno število učencev. Odgovori mi nato, da je sicer zadovoljen z obiskom, a da je v tamošnjem kraju še dosti takih ljudi, ki pošiljajo svoje otroke mimo gaberške šole v skoro popolnoma nemško šolo v Rogatec, kar so pa že precej opustili, ker so videli, da vendar ni vse res, kar trobijo rogaški „purgarji“ v svet.

Mislil sem, da se v gaberški šoli ne poučuje tudi nemščina, a izvedel sem od učiteljev samih, da poučujejo nemščino kot predmet, a učni jezik je, kakor je seveda pravilno za slovenske otroke, slovenski. Pripomnili so tudi to, da so imeli dosikrat učence, ki so se naučili popolnoma pravilno govoriti in pisati nemški, kar pa je v rogaški šoli, ki je skoro izključno nemška, pri slovenskih otrokih le slučaj, kajti otrok ne razume učitelja, ki mu po sili vbija nemščino v glavo. Tako zgubi otrok veselje do učenja v tujem jeziku in komaj pričakuje konca pouka, ko se zopet lahko pogovarja s tovariši v svojem domačem jeziku. Na slovenske otroke vplivajo popolnoma nemške šole tako, da jih duševno skoro popolnoma uničijo.

Znano je, da se da ljudstvo od par rogaških nemškutarjev, ki so vse prej, kakor Nemci po rodu, tako obvladati, da jih vse nboga. A tega ne premislijo slovenski kmetje, da dotični posilince ne skrbijo morebiti iz usmiljenja do njih za njihovo mladino, ampak samo zato, da bi postala ta nova njihova podpora v boju proti Slovincem, da bi postala mladina sovražna svojemu materemu jeziku in svojemu lastnemu narodu, na čegar zemlji se ti gospodje mastijo. Toda slovensko ljudstvo se bode šeasom oprostilo takih pijavk. Naj le odrinejo s svojimi kopiti v svoj toliko oboževani nemški „rajh“ in ptujski „Štajerci“ jih naj spremelja na njihovi „rajži“!

Ne ustrašite se torej teh ljudi! Povsod, na sodniji, na davkariji in na vseh uradih je slovenski jezik enakopraven in živ krst vam ne sme tega kratiti!

Toliko Vam torej v pojasnilo! Videli bode, da imam prav, ako le dobro premislite vse to. Svoje otroke pa le pošljite v svojo šolo, kjer se bodo vsega dovolj naučili, ako so pridni. Tiste stariše pa pomilujem, ki tega ne uvidijo in prišel bo tudi čas, ko pridemo z njihovimi imeni na dan, ako bodo s tem delali sramoto slovenskemu narodu še vnaprej, da bode izvedel ves slovenski svet, kakšne ljudi še najdemo žalibog v rogaškem okraju.

Opazovalec.

Iz Št. Jurija ob juž. žel. (Društvene zadeve.) Nekatera tukajšnja društva delujejo nad vse krasno. Mlekarna se razvija nad vse lepo, meseca oktobra se je odposlalo 38

polovnjakov in 136 l mleka, za katerega so kmetje sprejeli blizu 1400 kron. Sedaj so že tudi oni postali prijatelji mlekarne, kateri so prej od nasprotne strani ruvali proti nji. Ti ljudje so bili nahujskani od par znanih zagrizencev in kmečkih škodljivcev, katere bi lahko pogrešali pri navidezno gospodarskem delu; samo razdirajo, kar drugi z težavo zidajo. Bolje za nje, da se držijo svojega poklica. Iskreno se moramo zahvaliti tako požrtvovalnemu gospodu Drofeniku, kateri se silno trudi, da dvigne tako nam koristno gospodarsko društvo, brez katerega bi danes težko naše ljudstvo izhajalo. Mlekarno vodi vzorno gosp. Andrej Oset. Knjižnica tudi prav lepo napreduje, nasproti vsem oviram in hujskarijam od strani klerikalcev. Izposodi se vsako nedeljo čez 50 knjig. Knjige se posojuje vsakemu popolnoma brezplačno. Vsak ima na izbiro gospodarsko-strokovne, zabavne in druge poučne knjige, od najboljših pisateljev. Z mirno vestjo se lahko reče, da se ne nahaja tako vzornih knjižic na slov. Štajerskem veliko. Vsa hvala gre g. predsedniku Kvedru, ki toliko žrtvuje za knjižnico. — Kar se tiče „Sokola“, bi se pač lahko bolj energično poprijeli. Posebno v tem narodno tako važnem položaju. Cela stvar lepo napreduje, kar bode pokazal sedajni izkaz. Samo to nas ovira, ker nimamo pripravne telovadnice. Zato z veseljem opazujemo, kako se dviga krasno novo šolsko poslopje pod vodstvom gosp. Scargnetija; tam bo bodoča Sokolska telovadnica. Upamo pa, da nam bodejo v tem težkem začetnem položaju prišli na pomoč še za v naprej z gmotnimi podporami in prijaznimi nasveti rodoljubi od drugod in tukaj.

Gornjigrad. Dne 4. nov. se je zbral okrajni zastop k sedeminsedemdeseti glavni skupščini. Omenjamo važnejše v tej seji obravnavane zadeve.

Potrdila se je izvolitev novega okrajnega zastopnika iz skupine veleposestva — dopolnilna volitev — gosp. R. Klemenška iz Solčave. Gosp. Klemenšek je povsod priljubljen kmetovalec, kateri se zlasti zanima za umno gospodarstvo, je tedaj vrla pridobitev v tako važnem zastopstvu kot je okrajni zastop.

Po prečitaniu in odobrenju zapisnika prejšnje glavne skupščine dne 5. svečana t. l. se vzame na vedenje poročilo računskih pregledovalcev okrajnih računov za l. 1906 in l. 1907. Nato se je okraj razdelil v sedem žup po § 4. postave z dne 17. aprila 1896, šte. 41 dež. zak. in so se izvolili župni predstojniki in njih namestniki za dobo od 1. prosinca do 31. grudnia 1911 in sicer: 1. Gornjigrad. Župa, obsegajoča krajevni občini Gornjigrad in Nova Štifta ter katastralni občini Sv. Lenart in Sv. Florjan. Župni predstojnik g. Josip Krajnc st., namestnik gospod Anton Kolenc, oba v Gornjem gradu. 2. Zadreška dolina. Župa, obsegajoča krajevno občino Kokarje in kat. občine Bočna, Šmartno in Radmirje. Ž. pred. g. Martin Zidarn v Šmartnem, namestnik g. Ivan Štiglic v Radmirju. 3. Mozirje. Župa, obsegajoča krajevni občini Mozirje trg in Mozirje okolica. Ž. pred. gosp. Anton Goričar, nam. gosp. Anton Šuster, oba v Mozirju. 4. Rečica. Župa, obsegajoča krajevno občino Rečica. Ž. pred. g. Andrej Podhostnik, nam. gosp. Fr. Štiglic, oba v Rečici. 5. Ljubno. Župa, obsegajoča krajevno občino Ljubno. Ž. pred. g. Fr. Kolenc v Juvanjem, nam. g. Fr. Ks. Petek v Ljubnem. 6. Luče. Župa, obsegajoča krajevno občino Luče. Ž. pred. g. Jakob Plaznik, nam. g. Fr. Lekše, oba v Lučah. 7. Solčava. Župa, obsegajoča krajevno občino Solčava. Ž. pred. gosp. Miloš Šmid, nam. gosp. Kristijan Germel, oba v Solčavi.

O vabilu okr. glavarja celjskega k pristopu celjski podružnici društva za zatiranje jetike na Štajerskem poroča dr. Josip Goričar in se sprejme soglasno poročevalčev predlog, pristopiti kot ud z enkratnim doneskom 500 K. Potrdi se soglasno sklep občinskega odbora občine Mozirje trg, z dne 19. sušca 1908 glede brezplačne rabe občinskega poslopja ob uradnih dnevih c. kr. okr. sodišča gornjegrajskega. — Istotako se soglasno potrdi sklep zgorajšnjega občinskega odbora z dne 5. julija 1908, da se glavno premoženje tržke občine razdeli med občane. Glede ustanovitve podružnice merosodnega urada v Mozirju se soglasno dovoli, da dosedanje potrebne stroške za ustanovo podružnice poplača okrajni odbor in se obenem naprosi g. dr. Goričar, da izve vsoto teh stroškov in da o tem poroča okraju.

Sklepalo se je nadalje o popravilu in o raz-

širjenju okrajne ceste I. razreda pred šolo v trgu Gornjem gradu po načrtih dež. stavbenega urada.

Ker okrajnemu zastopu ni znano stališče mejašev, ki bi morali dati potrebni svet, se na predlog g. Josipa Praznik izvolijo gg. A. Turnšek st., Anton Levar, Anton Kolenc in Martin Zidarn v poseben odsek, kateri se ima v imenu okraja pogajati s strankami in se naj o tem poroča na prihodnji glavni skupščini. Prošnji občine Ljubno, da se njej dovoli prodati parcele št. 1262/2, — ki je last trga Ljubno — posestniku g. Mart. Juvanu v Savini, se ugoti na predlog gosp. Avg. Drukarja. Odlok c. kr. pol. ekspoziture v Mozirju, dne 22. oktobra t. l. šte. 7103 glede razglasitve zemljišča pri cestni varijanti v Ljubnem, se vzame na vedenje.

Pomemben je pa sledeči predlog g. Antona Turnškega ml., kateri predlog se je z navdušenjem soglasno sprejel:

„Glede na zadnje žalostne dogodke v Ptuj, Mariboru, Celju in v Ljubljani, kjer se je slovensko ljudstvo nanezaslišan način preganjalo in se je v Ljubljani celo kri prelivala, sklence okrajni zastop gornjegrajski, da v obsojanje teh žalostnih dogodkov nakaže „Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ prispevek 100 K.“

Soglasno se sprejme tudi predlog, da se naj dvojezični napis na mostu v trgu Gornji grad odstrani in se nadomesti s samoslovenskim.

Ko se še sklence naprositi ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku za pošaljšanje brezplačnega skladninskega obroka na postaji Rečiška vas (Rečica na Paki), zaključni predsednik več ur trajajočo glavno skupščino.

Ljutomer. Enega čuka, pravega, starega čuka že imamo v Ljutomeru. Ta kliče in čuka in vabi, kolikor se da. Postavlja se na glavo, kar smatra za temeljno vajo čukovske telovadbe, a siromaček postane tupatam vrtoglavl ter vidi marsikaj, kar objavlja v „Slov. Gospodarju“.

Pri Sokolu hoče videti neko preziranje kmečkih fantov od strani doktorjev, komijev in drugih „liberalnih glav“ ter misli s tem pridobiti fante za se. Ne boš, Jaka!

Pravi Sokol ve, kaj je sokolska misel, kaj je sokolsko stremljenje ter ti ne bo šel na limanice. Seveda, izza hrbtov krepkih kmečkih fantov skušati streljati, to se da. „Svoboden“ je ta čuk tudi, „a ne liberalen“. Verjamemo, da smejo pri vas vsi svobodno misliti ter jih to tudi mnogo stori, a svobodno delati in svobodne misli izražati, to pa je druga reč, to smejo pri vas le izvoljenci.

Kakor je iz zadnje številke „Slov. Gosp.“ razvidno, zavlada je baje gromozensko veselje v Izraelu, ko je začukal stari čuk svojo pesmico, v kateri naznanja telovadbo na „krščanski“ podlagi ali kakor pravi: telovadbo v krščanskih telovadnih društvih. Čudno je le, da ta čuk govori vedno v množini „mi kmetje“, „mi kmečki fantje“ itd. To menda vse stori ta preklicana telovadba, ta stoja na glavi in nje slabe posledice, vrtoglavost; za starejše in polnokrvne zna postati to opasno.

Zadnjič je ta čuk sfrfotal malo med viničarje, ter tam opazil starega „liberalnega“ lisjaka, kako se je viničarjem laskal. Ho, to pa ne gre, hajd v „Gospodarja“ z njim. „Neki liberalni gospod ljubeznivo govori v viničarji. Narodna stranka na lovu za viničarji. Čuki, kje ste, tega ne pustimo, to ne sme biti, da bi liberalci v viničarji prijazno govorili! Kmečka zveza je, ki želi viničarju dobro in je to tudi v dejanju pokazala.“ itd. A o vaši dejanski ljubezni je ubogi viničar dosedaj malo čutil.

Tu že moramo pustiti besedo viničarjem samim, ki sami delajo, se trudijo in mogoče tudi vkljub veliki ljubezni kakega zvezarja, stradajo; oni naj tedaj govore, ne pa tisti, ki se za viničarja podpiše, a bi bil v dno duše užaljen, ako bi ga kdo imenoval viničarja.

Le pridno naprej čuk — čuk — čuk —.

Zadnja poročila.

Iz Kranjske šparkase v Ljubljani je bilo dne 1. t. m. zopet dvignjenih nad 1 milijon kron.

Linc, 2. dec. Danes je tukaj umrl škof Doppelbauer.

Kairo (Egipt) 2. dec. Postavodajni svet je enoglasno sklenil zahteati za Egipt ustavo (konstitucijo).

Ljubljana, 2. dec. Mestni občinski zastop je imenoval bivšega ministra Praška častnim občanom.

Budimpešta, 2. dec. V Bosno se v velikih množinah pošiljajo potrebščine za armado v Bosni. Tudi vojaštvo samo se prevaža že več dni po ogrskih državnih železnicah na jug. Položaj se smatra za zelo resen in merodajni krogi izjavljajo, da je vojska neizogibna.

Maribor, 1. dec. Danes je bil pred tuk. okr. sodiščem obsojen Rudolf Havelka, trgovec v Ptuj, ker je v svojem izložbenem oknu imel svoj čas — vabilo na Ciril-Metodovo skupščino v Ptuj. Lepe pravosodne razmere v naši ljubi pravični Avstriji!

Dunaj, 2. dec. Tukajšnja borzna komora je danes v slavnostni seji sklenila podariti 100.000 kron v dobrodelne namene za oskrbo otrok. — Nižjeavstrijska trgovska in obrtna zbornica je v splošnokoristne namene votirala 250.000 K, za poseben sklad za pospeševanje obrti 150.000 K.

Dunaj, 2. dec. Češke poslance je razglasitev prekega sode v Pragi silno razburila. Gotovo je, da se ob teh dogodkih v Pragi razbije vsako nadaljno delo državnega zbora. Čuje se celo mnenje, da bo državni zbor razpuščen in razpisane nove volitve.

Dunaj, 3. dec. Pri slavnostni razsvetljavi mesta predvečer je bilo tako slabo skrbjeno za javno varnost, da se je v gneči zgodilo silno mnogo nesreč: 5 je mrtvih, 22 težko in 84 lahko ranjenih.

Sramujejo se svojih tolovajstev! V Gradcu so nemški burši pred par dnevi ponoči pobili okna na hiši, kjer ima svoje prostore slov. visokošolsko društvo „Triglav“. Danes pa pišejo po nemških listih, da so to storili „neznani storilci“. O junaki so ti nemškonacionalni razbojniki (bodiš potem v Gradcu, Ptuj, Mariboru ali Celju!) ponoči, ko jih nihče ne vidi, če pa treba zagovarjati svoja dejanja, pa se poskrijejo kot politički. Heil nemškemu viteštvu!

Trgovci, veleindustriji in obrtniki iz Maribora in celega okrožja, udeležite se zanesljivo dne 6. t. m. velikega trgovskega in obrtnega shoda, ki se vrši ob 3. uri popoldne v dvorani Narodnega doma v Mariboru. Vspored: 1. Pozdrav. 2. Govor o veletrgovini in obrti. 3. O slovenskem gospodarskem pokretu v zadnji dobi. 4. Organizacija slov. trgovskega in obrtnega stanu. 5. Slučajnosti. — Kot govornika nastopita iz prijaznosti g. Jože Ulčakar iz Trsta ter g. dr. Gregor Žerjav iz Ljubljane.

Praga, 2. dec. Danes ob 9. dopoldne je bil tu razglašen preki sod. Preki sod velja za mesto Prago in za predmestja Smihov, Kraljevi Vinogradi, Karlin, Nusle in Žiškovi. Policija je izdala razglas, da so pregovodana vsaka zbiranja na ulicah. S tem je prepovedan tudi buml nemških dijakov. Ob osmih zvečer morajo biti zaprta vsa hišna vrata. Prepovedano je nositi kakršnekoli društvene znake. — Čuje se, da odstopi cesarski namestnik grof Coudenhove.

Gospodarski paberki.

Kako se pripravi seme za setev?

Piše Franc Škerlec v Vičancih pri Veliki Nedelji na Spod. Štajerskem.

Kakšno seme boš sejal, takšno bodeš žel; velikokrat pa še slabše. Znam, da imaš tudi ti, dragi tovariš kmetovalec, v tem oziru svoje prepričanje.

Poznam veliko posestnikov, ki ob času setve, ako sam nima priložnosti, pa zapove kaki stari ženi: babica, danes nam bodele žito očistili (spucali). Uboga stara babica vzame pokvarjeno rešeto, ga napolni z žitom, da komaj vzdigne, zavrti parkrat naokrog da izleti nekoliko praha in navadnega žita skozi rešeto, potem pa vsiplje žito na drugi kup in to ponavlja tako dolgo, dokler ni z delom gotova. Hajd, sedaj pa pojdemo sejati! Na njivi, ko seje svoje po stari metodi zložene ogone s štirimi brazdami, leti po razgonu kot jabeč v koruzo, meni nič tebi nič, samo da se delo opravi in zruje pomeče. Ko vlačí, ima vse druge misli, mesto da bi se oziral na brano, v kateri ima take zobe kot dvajset let stara krava. Niti na misel mu ne pride, da je dobro orodje pol dela in da bi njivo pred setvo prebranal ter grude razdobil. Ko mu pa žito iz zemlje prikuka, ima mestoma cele kupe rastlin, ker je seme z brano skupaj zvlekel. Ker pa ni pred setvo že zorane njive povlačil, ima od začetka do konca po črtah pregoste rastline; to je naravno, ker je seme padlo v tiste jarke, kjer se tikajo brazde druge druge. Kjer pa je bil pred setvo in pred pobranjem zvišen prostor, ni skoraj nobene rast-

line; in to vsled tega, ker je brana zemljo s semenom vred potegnila v naznačene jarke. Na ta način nima v sredini ogona, kjer je boljše zemlja, drugega kot plevel, ker že morda deset let ni naredil praha, da bi pokončal nepotrební plevel.

Nekoč mi je zavrnil neki starokopitnež, ko sem mu priporočal, naj svoje seme očisti s takozvanim trijerjem, češ: kaj pa vraga, bom še od mašine plačeval; če nečiščeno seme sejem, imam boljše klajo. Rekel sem mu: Ako imaš njivo, imej jo, travnika in njive obenem in na enem prostoru pa ne moreš imeti, ker čudeži se malokje godijo. — Ob času žetve pa je ta možakar preklinjal vreme, hudo zimo, gnoj in njivo češ, da se taka drasa nahaja v gnoju, v zemlji itd. (Mislim, da največ v njegovi glavi.)

Cenjeni posestnik polja! Ni samo zadosti, da pustiš žito lepo dozoreti, lepo suho posušiti in očistiti s Trijer-strojem, ga na pognojeno in dobro obdelano zemljo ob pravem in ugodnem času posejati ter zatirati plevel. Pomni! Očisti lepo zdravo seme na takozvani „Sortir-Trieur“, kateri ti da tri razrede zrnja: debelo, srednje in pa drobno.

Prvi razred, to je lepo debelo zrnje; to sejaš, ko imaš zemljo že dobro povlačeno in sicer: s sejalnim strojem (Breitsämaschine) na široke ogone recimo s 30—60 brazdami.

Morda vprašaš, zakaj pa ravno s strojem in ne z roko? Kratek odgovor na to: prvič, s strojem spraviš vse seme enako globoko v zemljo, drugič pa so zrna enakomerno drugo od drugega oddaljena. Ker pa so zrna tudi vsa enako debela, enako močna, bodo tudi vsa enako visoka zrasla, ako imaš k temu enako zemljo in v enakem kulturnem stanju. Treba ti je žito potemtakem samo izčeliti in izpadlo bode vse zrnje razun iz povresla (Garband). Ako nimaš potrebnega kapitala, da bi si nabavil potreben stroj, kaj zato! Pristopi kot član k podružnici c. kr. kmetijske družbe in tam si lahko stroj izposodiš.

Dragi tovariš kmetovalec! Ako ne verjameš mojim besedam, se lahko dejansko sam prepričaš in ako enkrat poskusiš, gotovo ne bodeš drugače ravnal, kajti že pri setvi prihraniš veliko semena in trud se ti bo obilno poplačal.

V Vičancih, na god sv. Martina 1908.

Razne novosti.

Previdnost pri rabi svinčnikov! Pred kratkim je umrl mlad mož, ki si je ranil prst, ko je obrezaval svinčnik. Mala zareza mu ni bila mar, še-le drugi dan je postal pozoren, ko ga je jelo skeletiti na prstu. Naslednji dan je bilo opaziti nevarno vnetje, ki se je razširilo po vsej roki in po levi strani oprsja. Poklicani zdravnik je konstatiral, da se je bolnik zastrupil z grafitovim prahom, ko je špičil svinčnik. Bilo je že prepozno. — Na to nevarnost je treba opozoriti zlasti šolsko mladež, ki ima tudi to navado, da vtika svinčnik v usta, ko piše z njim. Dognalo se je namreč, da je ta razvada povzročila semintje črevesno vnetje in druge notranje bolezni.

10.000 ljudi je umrlo vsled lakote, ki je trajala 9 mesecev, v angleški naselbini Uganda.

Smodke bodo zboljšali. Uvede se nov način zavijanja, kakor ga imajo že na Nemškem; smodke ne bodo več tako trde, ampak rahlejšje in ohlapnejše.

Zahvala.

Slavna posojilnica v Vojniku je, kakor druga leta tudi letos darovala za tukajšnje revne solarje znatno svoto 22 K. — Podpisani se jej v imenu ubogih učencev zahvaljuje najprisernejše.

Šmartno v Rožni dolini, 22. novembra 1908.

Ivan Kvac, nadučitelj.

Poslano.

Taisto osebo, katera je ravnateljstvu južne železnice brezimno poročala, da sem jaz s čuvajem Polancem v družbi pijačeval, kakor tudi službene nedostojnosti ravno istemu čuvaju vedoma dopuščal, imenujem nesramnega lopova in podlega lažnjiveca, dokler ne pride s svojim imenom na dan in dokaže resnico.

Jakob Leder

želez. mojster v Središču.

Darujte za Nar. sklad!

Najboljše peči

vseh vrst, tudi za kurjavo z žaganjem, izborna delujoče in sploh vse železninsko blago po najnižjih cenah priporoča

trgovina z železnino „MERKUR“
P. Majdič, Celje.

Zaloga najboljših in zajamčenih umetnih gnojil po tovarniških cenah. 637 5-4

Kot najpripravnejša in najboljša Miklavževa, božična in novoletna darila priporoča

Gramophone

Patheophone

na najboljših vrst, ter vsakovrstne plošče k muzikaličnim aparatom

trgovina z železnino „MERKUR“,
Peter Majdič v Celju.

Loterijske številke.

Gradec, 28. novembra 1908; 31, 47, 26, 55, 73.
Dunas. " " " 36, 66, 62, 16, 67.

Listnica uredništva.

Laški trg: Pisali smo v dotične kraje na naše zapužnike, da poizvedo, kakšno pivo se toči v od Vas imenovanih gostilnah. Ko dobimo odgovor, bodite uverjeni, da storimo svojo dolžnost. Hvala in pozdrav!

Josip Repič

mizarski mojster na POLZELI
priporoča cenj. občinstvu svoje izvrstne mizarske izdelke vsake vrste ter se priporoča za naročila. Išče tudi

mizarskih pomočnikov.
36 28-22

V Gotovljah h. št. 155 (p. Žalec) je naprodaj lepa

nova hiša

z gospodarskim poslopjem in 1 1/2 orala zemljišča. Pripravno za vsako obrt. — Izve se v Gotovljah št. 155 ali pa v uredništvu „Narodnega Lista“.
229 4-4

Gostilničarji pozor!

Kmetje v Slovenskih goricah in Halozah imajo še precej dobrega letošnjega vina na prodaj. Kdor ga želi, naj se obrne na **Jakoba Klemenčič, vinogradnika v Mezgovcih, pošta Moškanjce**, kateri ga preskrbi sam ali pa posreduje pri nakupu.
240 2-2

POZOR! POZOR!

Temeljno kredo (Grundkreide)

belo, priznано najboljšo kakovosti, dvakrat precejeno (šlemeno) in brez peska, priporoča **trgovcem, slikarjem in pozlatarjem Franc Klavžar,** 13-13
posestnik v Petrovčah, h. št. 67 pri Celju.
Prodaja se meterski stot po 4 K. — Ako se je naroči večjo množino tudi ceneje.

PREPRIČAJTE SE

da dobite najcenejše in najboljše blago samo pri tvrdki: 592

FRANTIŠEK MEJDR
Plataarna na stroj Ustj n. Orj. Kutvald 10 (Osaka)

Barhenti, damasti, gradli, kanafasi, kretoni, cefiri itd., vse po najnižji cenl. Lastna tovarna. Zahtevajte povsod

Novo platno
z narodnim kolekom
komad 23 m za 16 kron franko.

! Čevlji !

Priporočam svojo zalogo vsakovrstnega obuvala za moške, ženske in otroke; tudi turistovske čevlje po goiserskem načinu; domače in tovarniško delo po vsakovrstni ceni. — Vse se dobi in kupi pri

Ivan Berna

Gospodsk. ulica št. 6 v Celju.

Krepkega trgovskega

učenca

dobrih staršev, s primerno šolsko naobrazbo, sprejme takoj trgovina z železnino „**MERKUR**“
P. Majdič, Celje.

Kravate

najmodernejše iz zadnje novosti in v velikanski izbiri so ravnekar prišle

Novo vpeljana za dame: ovratnike, kravate, jabots, pajčolane, različne rokavice in pasove, spodnja krila, predpasnike, srajce in drugo raznovrstno perilo.

Nadalje je za gospode velikanska zaloga jagrovih srajc, jopic in hlač, glase in pletenih rokavic, nogavic, belih in pisanih srajc, raznih modernih ovratnikov in zapestnic, spodnjih hlač, naramnic in žepnih robcev. — Vse v najboljši kakovosti in po najnižjih konkurenčnih cenah samo v trgovski hiši na debelo in drobno

R. STERMECKI, CELJE.

Poštne pošiljatve točno in čez 20 K franko.

Hiša z gospodarskim poslopjem

lepim vrtom in travnikom, v večjem trgu na Spodnjem Štajerskem, kjer je trgovina z lesom zelo razvita, z že staro dobro obiskano gostilno, kakor tudi trgovino mešanega blaga, se takoj z vsem blagom in opravo vred po ceni in pod zelo ugodnimi pogoji prodaja. — Cenjene ponudbe naj se pošljejo pod „12“ na upravnništvo „Narodnega Lista“.
233 2-2

Trgovinska tvrdka

Vekoslav Leitner, Varaždin [Hrvatsko] veletrgovina z železom

priporoča svoje bogato skladišče železa, žrebljev, kolarskih potrebščin, posode, sodarske robe, raznega orodja, ter vse v to stroko spadajočih predmetov.
3-2

Solidna postrežba! Zmerne cene!

Slovenski trgovci naročajte
Slovenske gospodinje kupujte

pralno milo

Ivana Pfeiferja iz Spodnje Hudinje pri Celju.

Izvrstno blago. Nizka cena.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega, puljenega 2 K, belj-
šega 2 K 40 h; polbelega 2 K
80 h; belega 4 K; belega, puha-
stega 5 K 10 h; 1 kg velefinaga,
snežobelega, puljenega 6 K 40 h;
8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K;
belega, finaga 10 K; najfinjši
drni puh 12 K. Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nan-
kinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglav-
nikoma, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napolnjen z novim,
sivim, jako stanovitnim puhastim postelnim perjem 16 K;
napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K,
14 K, 16 K; zglavniki 3 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje
po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti
nazaj ali zamenjati franko. Za neugajajoče se povrne denar.

S. Benisch, Deschenitz, št. 773, Šumava, Češko.

Cenovnik zastoj in franko. 183 15-13

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi
potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in
igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni,
dokumentni, ministrski, ovitni in
barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke
kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih štane
z eno ali dvema kolo-
nama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade krajne šolske svete, učitelj-
stvo, župnijske urade, okrajne zastope, učiteljske
zastope, hranilnice, posojilnice, odvostnike,
notarje in privatnike.

Časna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnate vreče vseh velikosti po origi-
nalnih tovarniških cenah

Štambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken)
za urade in privatnike izvršujejo
se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in svetilicami
od najprostejše do najfinejše.

Albumi za slike, dopisnice in
poezije.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine
so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo
izjemne cene.

Priznana dobro blago.
Solidna in točna postrežba.

Lepo posestvo

v večjem mestu Spod. Štajerske,
z dobro idočo gostilno, oštaja-
liščem, lepimi hlevi, veliko le-
denico in lepim vrtom se pod
ugodnimi pogoji proda. — Kje?
se poizve v upravnistvu tega lista.

286 6-3

50 rudarjev

se sprejme takoj v velikem rudniku za svitli premog pri
Gradcu. Dober zaslužek, rudniška stanovanja. Vpraša se pri
inž. Mat. Železny v Celju (poštni predal 48).
235 10-2

Adolf Bursik

čevljar v Celju, Gledališka ulica št. 9

izdeluje vse različne vrste
obutal v modernih fazonah
in po solidnih cenah.

52-48

Darujte za Narodni sklad!

Drsalice, sanske zvončke

in razne zimske predmete dobite po nizki ceni

v trgovini „MERKUR“, P. Majdič, Celje.

638 5-4

Za neveste in ženine poročni
prstani in druga ženitovanska darila

Rafael Salmič

v „Narodnem domu“ v Celju

Velikanska zaloga ur, prstanov, uha-
nov, verižic i. t. d.
Velika izber očal ter optičnih predmetov.

Velika delavnica za vsakovrstna popravila.

Vsakomur je na ogled stotine zahvalnih in priznalnih pisem.
Naročite cenike katere razpošiljam zastoj
in poštne proste.

Točna postrežba! Nizke cene.

565 11-8

Edino pristen je le Thierryjev balzam
z zeleno nuho kot varstveno znamko. Najmanjša pošiljanka 12/2 ali 6/1 ali
1 patent potovalno družinsko steklenico K 5. Skladanje prosto.

Thierryjevo centifolij-mazilo. Najmanjša pošiljanka 2 dozi K 3'60. Sklad. prosto.

Povsod priznana kot najboljša domača sredstva zoper želočne bolečine, zgago (gorečico), krče, kašelj, zasliženje, vnetja,
poškodbe, rane itd. Naslovite naročilo ali denarno pošiljatev na A. THIERRY, lekarna k angelju varuhu v Pregradi
pri Rogatecu. Zaloge skoro v vseh lekarnah. 107 33-33

C. kr. poštne hranilnice
račun 54.366; telefon št. 48.
Pisarna se nahaja v Celju,
Rotovške ul. št. 12, I. nadst.

„LASTNI DOM“

registr. kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo
V GABERJU PRI CELJU.

Uradni dan je vsako sredo
in soboto od 8. do 12. ure
dopoldne. Pojasnila se dobe
vsak dan pri udih načelstva
in pri združnem tajniku
J. Bovha v Celju.

Ta zadruga izvršuje poleg stavbenih tudi druga kreditna opravila, kakor vsaka hranilnica in posojilnica.
Sprejema hranilne vloge od vsakogar, naj je član zadruge ali ne, na tekoči račun ali na vložne knjižice, daje posojila,
prevzema terjatve, pomaga kupovati hiše, zemljišča itd. — Hranilne vloge obrestuje

po 5%

od dneva vložitve do dneva vzdiga ter plačuje rentni davek za vlagatelja sama.

Pri zadruzi „Lastni dom“ se dobe hišni nabiralniki. Kdor želi tak hišni nabiralnik, vložiti mora temeljno hranilno
vlogo vsaj 5 K, na kar se mu izroči hišni nabiralnik brezplačno za uporabo.

Zadruga „Lastni dom“ ima v Gaberju tik Celja na razpolago 28 lepih stavbenih prostorov, ki merijo skupaj
2 ha 22 a 4 m²; na teh stavi biše združnikom, ki se za to oglašijo in vplačajo v gotovini vsaj 10% vrednosti zem-
ljišča in projektirane stavbe.

185 17-13